

Budapesti Békéltető Testület

1016 Budapest, Krisztina krt. 99.
levelezési cím: 1253. Budapest, Pf.: 10.
tel.: 488-213 1; fax: 488-2186
e-mail cím: bekelteto.testulet@bkik.hu

BBT/02441/2020

A Budapesti Békéltető Testület előtt fenti számon

fogyasztó kérelmére a **Haris Travel Club Utazási Iroda**
(cím: 1075-Budapest, Károly krt. 11.) **vállalkozással** szembeni ügyben a fogyasztói jogvita rendezése érdekében az eljáró tanács alulírott napon a következő

A J Á N L Á S T

teszi:

A vállalkozás az írásba foglalt ajánlás kézhezvételét követő 15 napon belül fizessen vissza a fogyasztó részére 66.429 Ft – azaz hatvanhatezernégyszázhuszonkilenc forint – összeget.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban az ajánlás hatályon kívül helyezése kérhető a békéltető testület székhelye szerint illetékes Fővárosi Törvényszéktől, a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül, ha az eljáró tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény rendelkezéseinek, ha a Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, vagy ha a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye. A vállalkozás az ajánlás hatályon kívül helyezését – az ajánlás részére történt kézbesítéstől számított 15 napon belül – akkor is kérheti, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak. A pert a Békéltető Testülettel szemben kell megindítani.

Ha a vállalkozás a Testület ajánlásának nem tesz eleget, a Békéltető Testület – a fogyasztó nevének megjelölése nélkül – nyilvánosságra hozza a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét.

Az ajánlás nem érinti a fogyasztónak azt a jogát, hogy igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A fogyasztó az ajánlás fent előírt határidőre történő teljesítését vagy nem teljesítését köteles a Békéltető Testületnek írásban jelezni.

INDOKOLÁS

1. Fogyasztói kérelem

A fogyasztó kérelmében előadta, hogy a vállalkozással utazási szerződést kötött 2019.11.05-n Izrael-Jordánia nyaralásra 2020.03.22-2020.03.29 közötti időre.

2020.03.11-n Izrael állam beutazási korlátozásokat jelentett be a koronavírus miatt.

A vállalkozás lemondó levelet küldött és 1. pontban felajánlott egy másik utat, 2. pontban a befizetett összegek visszafizetését 40.000 Ft/fő csökkentve, 3. pont életbe lépteti az 1. pontot és 40.000 Ft -nál nagyobb terhelést alkalmaz.

Fogyasztó a teljes befizetett összeget kérte vissza. A vállalkozás vis maiorra hivatkozva 80.000 Ft-al csökkentve utalta vissza a befizetett összeget.

Fogyasztó hivatkozik a 472/2017 (XII.28) Korm. rendeletre és a 242/2020 (V.27) Korm.rendeletre, melyek alapján álláspontja szerint köteles a vállalkozás a teljes befizetett összeget visszafizetni neki.

2. Kötelező eljárásjogi figyelmeztetések

A Békéltető Testület elnöke a meghallgatás 2020.09.14-i időpontjáról feleket az Fgytv. 29. §-ban foglaltaknak megfelelően értesítette. Az értesítésben közölte a felekkel a kijelölt eljáró testületi tag személyét, és felhívta a felek figyelmét arra, hogy az Fgytv. 29. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint nyolc napon belül kérhetik, hogy a testület háromtagú tanácsban járjon el.

Fogyasztó írásban kérte, hogy kérelmét 3 tagú tanácsban bírálja el a Békéltető Testület.

Az értesítésben a békéltető testület elnöke a vállalkozást felszólította, hogy az értesítés részére történt kézbesítésétől számított nyolc napon belül írásban nyilatkozzék (válaszirat) a fogyasztó igényének jogosságát és az ügy körülményeit, valamint a tanács döntésének kötelezőként történő elfogadását (alávetés) illetően, nyilatkozatában jelölje meg az állításait alátámasztó tényeket és azok bizonyítékait, illetve csatolja azokat az okiratokat (ezek másolatát), amelyek tartalmára bizonyítékként hivatkozik. Figyelmeztette a vállalkozást, hogy az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozattételének elmaradása esetén a tanács a rendelkezésére álló adatok alapján határoz. Felhívta figyelmét továbbá az Fgytv. 29. § (11) bekezdésében foglalt, békéltető testülettel szemben fennálló együttműködési kötelezettségére és arra, hogy annak megsértése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság általi bírságkiszabásra kerül sor.

3. Vállalkozás érdemi nyilatkozata

A vállalkozás jogszabálynak megfelelően megküldte válasziratát.

Előadta, hogy álláspontját az ügyben, Izrael Állam 2020.03.10-n bejelentette, hogy 2020.03.12-n lezárja a határait a világ összes országa számára. Jordánia 2020.03.19-n lezárta a határait, ezért az utazás teljes mértékben lehetetlenné vált.

Értesítettek március 11 -én minden utast, hogy az utazás elhalasztásáról a vis maior helyzet következtében került sor.

A lehetetlenné válás nem az utazásszervező hibája.

4. Meghallgatáson történtek

A vállalkozás képviselője és a fogyasztó megjelent a mai meghallgatáson.

A megjelent felek az eljáró tanács tagjaival szemben kifogást, kizárási indítványt nem terjesztett elő és nyilatkozott, hogy a békéltető testület elnöke által kijelölt eljáró tanácselnök és két eljáró testületi tag kijelölésével szemben nem tett észrevételt, kifogást.

A meghallgatás elején az eljáró tanács elnöke a Fgytv.30.§ (3) bek. alapján tájékoztatja a felet, hogy az eljárás nem nyilvános, kivéve, ha az eljárás nyilvánosságához mindkét fél hozzájárul. A meghallgatás kezdetekor a tanács elnöke felhívja a figyelmet, hogy a meghallgatásról hang-, vagy képfelvételt készíteni tilos.

A meghallgatáson a tanács elnöke ismertette a fogyasztó kérelmét és a vállalkozás válasziratát.

Fogyasztó nyilatkozik, hogy kérelmét fenntartja.

Vállalkozás előadja, a fogyasztó nem fogadta el a halasztási időpontot.

Eljáró Tanács a Fgytv.30. § (1) bek. alapján egyezséget kísérel meg létrehozni a felek között.

Vállalkozás előadja, hogy nincsen egyezségi ajánlata a fogyasztónak. A vállalkozás a Ptk. szerint járt el, mert egyértelműen a Ptk.6:179§ alapján lehetetlenülés, vis maior volt.

Vis maior helyzet volt ez a legkristálytisztább.

Egyik fél sem felelős érte.

A vállalkozás tökéletesen megszervezte az utazást, teljesítette a szolgáltatást, ezért nem kell a fogyasztó által kért összeget visszafizetni.

5. Eljáró tanács által figyelembe vett jogszabályhelyek

40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről

242/2020. (V. 27.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekre alkalmazandó különös szabályokról

282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet a 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről

2020. évi LVIII. törvény a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről

472/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződésekről

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)

6. Eljáró tanács által tett megállapítások

Az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről, különösen az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződésekről szóló 472/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 22. § (1) bek. alapján utazási csomagra vonatkozó szerződésben vállalt utazási szolgáltatás teljesítéséért az utazásszervező felel, akkor is, ha az utazási szolgáltatások teljesítésére más utazási szolgáltató köteles.

A Magyar Kormány (továbbiakban: Kormány) a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel veszélyhelyzetet hirdetett ki és ezért különleges jogrend lépett hatályba a koronavírus járvány (COVID-19) miatt.

A Kormány a veszélyhelyzet ideje alatt az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekre alkalmazandó különös szabályokról külön rendeletet alkotott 242/2020. (V. 27.) Korm. rendelettel.

A 242/2020. (V. 27.) Korm. rendelet 1. § (1) bek. alapján 2020. augusztus 31. napjáig az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről, különösen az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződésekről szóló 472/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 21. § (3) és (4) bekezdése szerinti felmondás esetében az R. 21. § (5) bekezdését az e rendelet szerinti eltérésekkel kell alkalmazni, ha a szerződés felmondására a koronavírus világjárványra tekintettel került sor.

A (2) bek. alapján az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni abban az esetben is, ha a koronavírus világjárvány következtében az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződés teljesítése a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:179. § (1) bekezdése szerint lehetetlenné vált.

Az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről, különösen az utazási csomagra és az utazási szolgáltatásegyüttesre vonatkozó szerződésekről szóló 472/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés szerint az (1) és (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően az utazási csomag megkezdését megelőzően az utazó bánatpénz fizetése nélkül jogosult felmondani az

utazási csomagra vonatkozó szerződést, ha a célállomás helyén vagy annak közvetlen közelében, - amennyiben a célállomás, vagy annak közvetlen környezetében a külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján az "utazásra nem javasolt" utazási célországokat és térségeket megjelölő felsorolásba felvételre került - olyan elháríthatatlan és rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az utazási csomag teljesítését jelentős mértékben befolyásolják, vagy lényegesen befolyásolják az utazók célállomásra való szállítását. Az utazási csomagra vonatkozó szerződés e bekezdés szerinti felmondása esetén az utazó az utazási csomag ellenértékéért befizetett teljes díj visszafizetésére jogosult, további kártérítést azonban nem követelhet.

A Ptk. 6:179. § (1) bekezdés szerint, ha a teljesítés lehetetlenné vált, a szerződés megszűnik.

A Kormány a 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelettel határozott a 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről.

A 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezte a 242/2020. (V. 27.) Korm. rendeletet az Alaptörvény 53. cikk (4) bekezdése alapján 2020.06.18. hatállyal.

A Magyar Országgyűlés a 2020. évi LVIII. törvénnyel törvényt (továbbiakban: Vmt.) hozott a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről.

A Vmt. 39. pontja az utazási szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekre alkalmazandó különös szabályokról szól. A Vmt. 87§. a 242/2020. (V. 27.) Korm. rendelettel azonos szabályokat léptetett hatályba.

A 242/2020. (V. 27.) Korm. rendeletet és a 2020. évi LVIII. törvény 87.§ alapján, ha a fogyasztó a koronavírus járványra hivatkozva mondja fel az utazási szerződést és a célállomás, vagy annak közvetlen környezetében a külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján az "utazásra nem javasolt" utazási célországokat és térségeket megjelölő felsorolásba felvételre került, a vállalkozás köteles a teljes befizetett összeget visszafizetni a fogyasztó részére, ha a vállalkozás által felajánlott utazási utalványt (voucher) nem fogadja el a fogyasztó vagy nem nyilatkozik 15 napon belül.

A vállalkozás nem vonhat le sem bánatpénzt, sem egyéb díjat, költséget.

A külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján megtalálható tájékoztató szerint a vírus terjedése előre nem meghatározható, országról-országra, óráról-órára változhat, mely az egyes országok esetében a határok, légi és szárazföldi közlekedés berekesztését, karantén intézkedések elrendelését is magával vonhatja, kiszámíthatatlan helyzeteket teremtve a megtervezett utazások során.

Izrael Állam 2020.03.10-n bejelentette, hogy 2020.03.12-n lezárja a határait a világ összes országa számára. Jordánia 2020.03.19-n lezárta a határait, ezért az utazás teljes mértékben lehetetlenné vált.

A szerződés teljesítésének lehetetlenülése a Covid-19 járvány miatt alakult ki, mely alapján a fogyasztó által megvásárolt szolgáltatás teljesítése vált lehetetlenné.

A lehetetlenülésért egyik fél sem felelős.

A vállalkozás saját maga is arra hivatkozik, hogy vis maior helyzet alakult ki ezért módosítani kell a szerződést.

A teljesítés lehetetlenné válásával a szerződés megszűnt, azt nem lehet módosítani.

A feleknek a Ptk:6:180§ alapján el kell számolniuk egymással, ezért a teljes összeget vissza kell fizetnie a vállalkozásnak, mert a fogyasztó által megfizetett pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást nem teljesítette.

Ptk. 6:179. § [A teljesítés lehetetlenné válása]

(1) Ha a teljesítés lehetetlenné vált, a szerződés megszűnik.

(2) A teljesítés lehetetlenné válásáról tudomást szerző fél késedelem nélkül köteles erről a másik felet értesíteni. Az értesítés elmulasztásából eredő kárt a mulasztó fél köteles megtéríteni.

Ptk. 6:180. § [Felelősség a lehetetlenné válásért]

(1) Ha a teljesítés lehetetlenné válásáért **egyik fél sem felelős**, a szerződés megszűnésének időpontját megelőzően nyújtott szolgáltatás pénzbeni ellenértékét meg kell téríteni. Ha a már teljesített pénzbeni szolgáltatásnak **megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél nem teljesítette, a pénzbeni szolgáltatás visszajár.**

Az utazási szerződés teljesítése az utazás megkezdésével kezdődik, így nincs teljesített része a szerződésnek, ezért a teljes befizetett összeget vissza kell fizetni a fogyasztónak.

A költségeket a feleknek maguknak kell viselniük, mert annak megtérítésére senkit nem lehet kötelezni.

Fizikai lehetetlenülésről akkor beszélünk, amikor a teljesítésnek az képezi az akadályát, hogy a szolgáltatás tárgya már egyáltalán nem, vagy nem a szerződésben meghatározott állapotban áll rendelkezésre.

A fizikai lehetetlenülés leggyakrabban a szolgáltatás tárgyát képező dolog megsemmisülésével valósul meg. A jogkövetkezmény levonása szempontjából jelentősége van azonban annak, hogy a lehetetlenné válás milyen típusú szolgáltatás tekintetében valósult meg. A megsemmisülés ugyanis a teljesítést csak az egyedi és zárt fajú szolgáltatások tekintetében akadályozza meg abszolút értelemben. Fajlagos szolgáltatás esetén viszont a fajta egyes egyedeinek a megsemmisülése még nem akadályozza meg a teljesítést a fajta más egyedeivel.

A jogi lehetetlenülés lényege abban jelölhető meg, hogy a kötelezett a szolgáltatás tárgyára vonatkozó jogi helyzet, jogi akadály miatt nem képes a szerződésszerű teljesítésre.

Az érdekbeli és gazdasági lehetetlenülés pedig magában foglalja akár a kötelezett vagyoni viszonyaiban, akár az őt körülvevő gazdasági környezetben bekövetkező, előre nem látható és jelentős mértékű változásokat, amelyek miatt a szerződés egyáltalán nem vagy csak aránytalan nehézséggel teljesíthető.

A bírói gyakorlat kidolgozta az érdekbeli lehetetlenülés fogalmi elemeit, fő ismérveit is. Ennek lényege, hogy a szerződéskötést követően, akár a kötelezett helyzetében, akár a piaci-gazdasági környezetben, különösen a szolgáltatás tárgyára vonatkozó ár- és értékviszonyokban olyan változások következtek be, amelyek nem voltak előre láthatóak, és amelynek következtében a szerződés teljesítése csak rendkívüli nehézséggel, vagy aránytalan áldozat árán lehetséges, amely a kötelezettől már nem várható el.

Az érdekbeli lehetetlenülés lényeges vonása, hogy a bekövetkezett változás olyan súlyú és horderejű, amely jelentősen meghaladja a szerződéskötéskor, kellő gondosság mellett előre

látható gazdasági és piaci változásokat, és egyértelműen, lényegesen meghaladja a szokásos üzleti kockázat mértékét.

A teljesítés lehetetlenné válásának jogkövetkezményeként a Ptk. 6:179. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az a szerződés megszűnését eredményezi.

A törvény e rendelkezésének a megfogalmazásából az következik, hogy a szerződés megszűnésének e generális jogkövetkezményét a lehetetlenülésnek bármelyik fél magatartására és bármilyen okra visszavezethető esete megalapozza.

Ennek az a magyarázata, hogy ha és amennyiben a szerződés megkötésével célzott szükséglet kielégítése végleg megghiúsult, akkor a kötelelem fenntartásának a továbbiakban már nincs értelme.

A szerződés megszűnése ex nunc hatályú, a felek a továbbiakban nem tartoznak egymásnak szolgáltatásokkal, míg az addig nyújtottakat a Ptk. 6:180. § rendelkezései szerint kell elszámolni.

A teljesítés lehetetlenné válása az érintett szerződés szempontjából olyan lényeges körülménynak minősül, amellyel kapcsolatban a feleket a Ptk. 6:62. §-a által meghatározott együttműködési és tájékoztatási kötelezettség terheli.

Az egyik fél magatartására sem visszavezethető, tehát **objektív lehetetlenülésről** akkor beszélünk, ha mindkét fél oldalán fennállnak a szerződésszegésért való kártérítési felelősség körében meghatározott kimentés feltételei.

Ez azt jelenti, hogy mindkét fél oldalán megállapítható, hogy a lehetetlenné válást ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy e körülményt elkerülje vagy elhárítsa.

Ebben az esetben a szerződés megszűnik és a felek között elszámolásnak van helye az addig teljesített szolgáltatásokkal kapcsolatban.

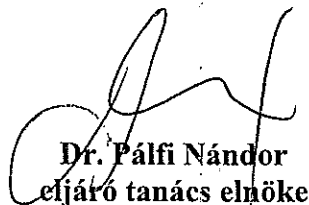
Ennek keretében a korábban nyújtott szolgáltatás ellenértékét pénzben meg kell téríteni, ha pedig a már teljesített pénzbeni szolgáltatás ellenértékét a másik fél még nem teljesítette, e pénzbeni szolgáltatás visszajár.

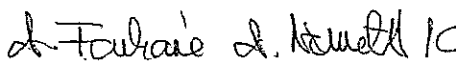
Ebben az esetben, az előbb említett módon történő elszámolással a felek jogviszonyát rendezettnek kell tekinteni.

7. Záró rendelkezések

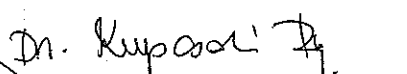
A Békéltető Testület a fentiekre tekintettel – vállalkozói alávetési nyilatkozat hiányában – a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 32. § b) pontja alapján a rendelkező részben foglalt ajánlást tette. A békéltető testület hatásköre az Fgytv. 18. § (1) bekezdésén, illetékessége az Fgytv. 20. § (1) bekezdésén alapszik. Az ajánlás hatályon kívül helyezésének a lehetőségét az Fgytv. 34. § (3) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2020.09.14.

Dr. Pálfi Nándor
eljáró tanács elnöke

Dr. Farkasné Dr. Németh Kinga
eljáró tanács tag

Dr. Kupcsokné Polyák Ágnes
eljáró tanács tag

Az ajánlást kapják /Fgytv. 33. § (5) bekezdés alapján/:

1. fogyasztó(k)
2. vállalkozás(ok)
3. irattár

62
62
62

